

Martin Q Larsson *Musik för blåsare*

Martin Q Larsson

Trumpet, jazz och improvisation, Fridhems folkhögskola, 1988-89; nordisk folkmusik vid Falun/Borlänge Musikkonservatorium för Sven Ahlbäck, 1992-93; sommarkurs i komposition för Jan W Morthenson och Lars-Erik Rosell, 1993; universitetsstudier i Uppsala (kontrapunkt och komposition, musikevetenskap, musikpsykologi, litteraturvetenskap, italienska), 1989-94; sommarkurs i EAM för Rolf Enström, 1994; kompositionslinjen vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm för Lars Ekström, Lars-Erik Rosell, Bill Brunson, Pär Lindgren och Sven-David Sandström, 1994-97.

Verksam i Stockholm som tonsättare, musiker och skribent i jazztidskrifter och publikationer om ny musik, bla NMT/Tritonus. Hemsida: <http://home.swipnet.se/martinq>.

Den här svenska versionen av texthäftet är nedladdad från www.sforzando.se/1003.

Bo Eriksson arbetade i 15 år vid Region-musiken i Örebro innan han 1997 fick platsen som huvudansvarig för engelskt horn i Sveriges Radios Symfoniorkester i Stockholm. Han finns representerad på många grammfon-inspelningar, bland annat med Stockholms Blåsarkvintett och som solist i Agrells oboekonsert. Han har också publicerat flera transkriptioner av verk för engelskt horn.

ERIKSSON & ÅKESSON

De **sex klarinettister från Stockholms Läns Blåsarsymfoniker** som medverkar i "Konsert för engelskt horn och klarinettsextett" är Anita Bohlin, Lotta Pettersson Van den Poel, Carolina Anterot, Johan Söderlund, Mikael Thun och Lena Haag.

Hans Åkesson är klarinettist och saxofonist men också verksam som dirigent. Han tillhör klarinettstämman i Stockholms Läns Blåsarsymfoniker och dirigerar ofta orkestern. Han har också dirigerat Gotlandsmusikens Blås-orkester och är ledare för Stockholms Klari-nettensemble.

Stockholms Saxofonkvartett tillhör landets ledande ensembler för ny musik och har betytt mycket för den musik som de senaste 15 åren skrivits för saxofonkvartett, särskilt i elaktroakustiska sammanhang.

Jörgen Pettersson har vid sidan av arbetet i Stockholms Saxofonkvartett en bred verksamhet som solist både med orkester och i kammarmusikaliska sammanhang.

Kakalorum-ensemblen är knuten till Norrtälje Musikskola och består av ett 20-tal saxofonelever, deras saxofonlärare Eva Rosén Lundqvist och en av hennes vuxenstudenter.

Kakalorum-ensemblen:

Sektion 1: Tove Larsson, Harriet Skog, Carl Karlsson och Jessica Frödin.

Sektion 2: Sofi Klockare, Astrid Ekström, Annelie Hansson, Bill Rådbrink och Eva Rosén Lundqvist.

Sektion 3: Mattias Pers, Niklas Lindberg, Anton Törne och Magnus Lundén.

Sektion 4: Wenda Jones, Niclas Carlsson, Tim Formgren och Marcus Larsson.

STOCKHOLMS SAXOFONKVARTETT & KAKALORUM-ENSEMBLEN

AUGUSTSSON

Jonas Augustsson är soloflöjtist i Stockholms Läns Blåsar-symfoniker och är utbildad med diplom från Musikhögskolan i Göteborg. Han har också studerat för Sir James Galway. Hans första cd (CHA 961), där han tillsammans med pianisten Johan Westre framför musik av Poulenc, Hindemith, Taktakishvili m fl, blev mycket uppmärksammad.

Jonas har också utvecklat en ring i silver eller guld som sätts fast inne i flöjtens munstycke och förbättrar klangen (Jonas' rings, www.jonasrings.just.nu).

Stockholms Läns Blåsarsymfoniker grundades 1906 är därmed en av Sveriges äldsta orkestrar. Under sina första 94 år var den verksam under namnet "Stockholms Spårvägs-måns Musikkår". Orkestern bildades som ett samarbete mellan Stockholms Spårvägar och Svenska Spårvägsförbundet avdelning 1, då i form av en mässingssextett som snart ut-

vecklades till en komplett musikkår. Från år 2000 är Stockholms läns landsting huvudman för verksamheten och 2002 flyttade man in i nya verksamhetslokaler i Nackas kultur-centrum i den gamla dieselverkstaden i Sickla.

Orkestern är med sina 45 musiker Stockholms enda och landets största blåsorkester utan anknäpning till Försvarsmakten.

STOCKHOLMS LÄNS BLÅSARSYMFONIKER UNDER INSPELNING

MARTIN LARSSON

Den här texten förklarar allt möjligt om Martin Q Larsson:

Det finns människor som gör andra människor rädda. När en sådan människa går in i rummet slutar de andra att lukta kärlek och börjar osa spetsigt av fett och flykt och adrenalin. Det finns många sådana människor. Martin Q Larsson är inte en av dem. Man luktar godare när han är i närheten. Lite som gräs och kroppsvarma kavajer. Lite som solblekta plankor. Lite som dieselolja. Det går inte att stoppa. Det är likadant med hans musik.

MARTIN PREIS

[1-3] KONSERT FÖR ENGELSKT HORN OCH KLARINETTSEXTETT

I "Konsert för engelskt horn och klarinettsextett" använder Martin Q Larsson en kompositionsteknik han beskriver som "ett hopkok av Messiaen-harmonik, Palestrinastämföring, djupa känslor och akustisk simulering av elektroniska effekter". Sex olika klarinettyper används: Ess-, A- och B-klarinet samt bassethorn, alt- och basklarinet.

Stycket består av tre korta satser. I den första spelar klarinetterna toner ur ett kluster, men i olika rytmiska snabba mönster. Oftast repeteras samma ton. Det rytmiska mönstret utvecklas och någon av klarinetterna spelar alltid uthållna långa toner. Till en början är solisten en del av ensembleklngen men ganska snart får han en mer solistisk roll. Den första satsen slutar med att det engelska hornet spelar en långt uthållen multiphonic. Andra satsen är långsam och har tonen D som ett slags tonalt centrum. Solisten bibehåller en normal intonation medan klarinetterna rör sig i kvartstoner runt detta D. Den sista satsen inleds med en kortare kadens för det engelska hornet och snart tar A-klarinetten över ett G från solisten och sedan ansluter sig övriga klarinetttister. I den här satsen möts solist och klarinetter flera gånger i en slags unisona träffpunkter.

"Konserten" uruppfördes av Daniel Burstedt, engelskt horn, och en klarinettsextett dirigerad av Joakim Unander vid en konsert i april 1996 på Glashuset i Stockholm, arrangerad av Neofilistiska föreningen (neofili: överdriven beundran för allt nytt).

Partitur i C

Konsert
för Engelskt Horn
och Klarinettsextett

Martin Q
Larsson

The image shows a page from a musical score. At the top, it says 'Partitur i C' on the left, the title 'Konsert för Engelskt Horn och Klarinettsextett' in the center, and the composer 'Martin Q Larsson' on the right. Below this, there are seven staves of music, each labeled on the left: 'Engelskt Horn', 'Klarinet i Eb', 'Klarinet i Bb', 'Klarinet i A', 'Bassethorn i Bb', 'Altklarinet i Eb', and 'Basklarinet i Bb'. The music is written in a standard musical notation with various notes, rests, and dynamic markings.

[4] SAXPARTY 1.3

"Saxparty 1.3" är en reviderad version av "Saxparty 1.0" som komponerades under påsken 1995. Verket behandlar samtliga förekommande musikstilar samt elva saxofoner under loppet av fem minuter. "Saxparty 1.3" är ett mycket tekniskt och musikaliskt krävande stycke och har skrivits i samarbete med Stockholms Saxofonkvartett.

Det pipiga saxofonljud som förekommer vid några tillfällen skapas genom att man trycker ner handdukar i instrumenten. Knappt en minut in i stycket framförs en sång tillägnad noshörningsungen Nelson som föddes på Kolmården men avled på grund av ett hjärnvirus i februari 1995. Nelson var den första noshörning som fötts i Sverige och hans dödskamp upptog en hel del av det svenska nyhetsflödet vid den tidpunkten.

"Saxparty 1.3" är tillägnad Stockholms Saxofonkvartett och uruppfördes av dem på Myntet i Stockholm i januari 1996.

SVEN WESTERBERG, LEIF KARLBORG, PER HEDLUND,
JÖRGEN PETTERSSON & 11 SAXOFONER

[5] $\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$ eller HALVA SANNINGEN OM UNIVERSUM

I universum härskar fyra stora krafter; den Starka kraften, som håller ihop atomkärnorna; den Svaga kraften, vilken bland annat yttrar sig genom att atomkärnor faller sönder och utsöndrar radioaktivitet; den Elektromagnetiska kraften, som bland annat håller ihop atomerna; och Gravitationskraften, som håller ihop solsystem och galaxer och som håller kvar ting och människor på jorden.

I decennier har fysiker världen över försökt att beskriva dessa som en enda kraft, och för några år sedan lyckades fysikerna Glashow, Salam och Weinberg oberoende av varandra beskriva en "elektrosvag" kraft, som förenar elektromagnetismen med den svaga kraften. Med utgångspunkt från denna formel – Cabibbovinkeln – har tonsättaren komponerat musiken.

" $\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$ " skrevs först för flöjt solo, men finns nu i versioner för symfoniorkesterns samtliga instrument och även för andra instrument som gitarr. Stycket uruppfördes av flöjtisten Sofia Lindström (Sahlin) i april 1996, vid en konsert i Kungliga Musikhögskolans i Stockholm kammarmusiksal, och är tillägnat Johanna Wallenius.

[6] REFILL

1995 komponerade Martin Q Larsson i elektronmusikstudion vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm det elektroakustiska stycket "Pätår". Det mesta av det material som används i stycket är inspelade ljud från en espressokokare som sedan bearbetats i äldre och nyare apparatur, men där finns också ljud från en magnetremsa på ett färdkort och en krasch från flygsimulatorspelet F-18 (det ljudet används med benäget tillstånd av Electronic Arts).

Det ursprungliga elektroakustiska verket användes 2000 vid en dansföreställning i holländska Arnhem, koreograferad av Tony Vezich. Vid det tillfället kompletterades stycket med en kvintett bestående avaltsaxofon, klarinett, trumpet, accordeon och violin. Eftersom stycket på så sätt återanvändes och dessutom bestod av återanvändna ljud, fick det titeln "Refill". Refill var också en svensk kung som regerade på 800-talet. Versionen med saxofonkvartett uruppfördes av Stockholms Saxofonkvartett vid en konsert på Nalen i Stockholm i april 2001.

STOCKHOLMS SAXOFONKVARTETT

[7] KAKALORUM

"Kakalorum" är komponerad för professionell saxofonkvartett och en saxofonorkester bestående av 8-100 saxofonister av olika slag och åldrar. Stycket bygger på vad tonsättaren kallar "kollektiv individualism" – varje saxofonist deltar efter sina egna förutsättningar och ändå blir det klingande resultatet inom ramen för tonsättarens intentioner. Orkestern är indelad i fyra olika sektioner och varje sektion leds av en av saxofonkvartettens medlemmar. Signaler från saxofonkvartetten markerar styckets olika delar och fungerar samtidigt som orienteringspunkter för orkestern.

Martin Q Larsson talar om "associationer till vatten i musiken, regn på plåttak, brusande hav." Han poängterar också att "det viktigaste i alla fall är kombinationen av fyra saxofonkonstnärer och 20 saxofonister i åldrarna 10-40 år som tänker själva."

"Kakalorum" är beställt av Rikskonsert och tillägnat Stockholms Saxofonkvartett. Verket uruppfördes vid en konsert i Blå Hallen i Stockholms Stadshus, juni 2002.

PER HEDLUND & SVEN WESTERBERG

[8] $\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$ eller HALVA SANNINGEN OM UNIVERSUM

För kommentarer, se [5].

Flauto
Oboe
Corno Inglese
Sassofono

$$\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$$

eller

Martin Q
Larsson

Halva sanningen om universum

Allegro

The musical score is written for woodwinds (Flute, Oboe, English Horn, Saxophone) in 8/8 time. It consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a dynamic marking of *p*. The tempo is marked 'Allegro'. The score features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are dynamic markings of *f* and *tr* (trill) throughout. A fermata is placed over a note in the third staff. The piece concludes with a dynamic marking of *p* on the final staff.

[9-12] KONSERT FÖR VIRTUOS ORKESTER

"Konsert för virtuos orkester" komponerades 1995-96 i samband med att kompositionsklassen vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samarbetade med dåvarande Stockholms Blåsymfoniker. Verket innehåller olika afrikanska rytmter: djemberytmter från västafrika, tablasrytmter från nordafrika och rytmter från Banda Linda-folket. Banda Linda är en liten stam i norra Zaire som ofta spelar tillsammans i blåsensembler och man använder då horn gjorda av trä eller tillverkade av antilophorn. Musiken framförs i så kallad hoquetus-stil.

"Konsert för virtuos orkester" uruppfördes av Stockholms Blåsymfoniker dirigerade av Jonas Dominique vid en konsert i Musikaliska Akademiens stora sal (Nybrokajen 11) i februari 1996.

Martin Q Larsson (född 1968)

- [1-3] **KONSERT FÖR ENGELSKT HORN OCH KLARINETTSEXTETT** (1995-96) 6'52
[1] 2'37 [2] 1'14 [3] 2'59

Bo Eriksson, engelskt horn
Klarinettsektionen ur Stockholms Läns Blåsarsymfoniker
Hans Åkesson, dirigent

Inspelad i studio 2, Radiohuset i Stockholm, 12 februari 2002

- [4] **SAXPARTY 1.3** (1995) 5'42

Stockholms Saxofonkvartett

Inspelad i studio 3, Radiohuset i Stockholm, 15 maj 2002

- [5] **$\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$ eller HALVA SANNINGEN OM UNIVERSUM** (1991) 3'23

Jörgen Pettersson, altsaxofon

Inspelad i studio 3, Radiohuset i Stockholm, 16 maj 2002

- [6] **REFILL** (1995/2000), för saxofonkvartett och band 7'25

Stockholms Saxofonkvartett

Inspelad i studio 3, Radiohuset i Stockholm, 16 maj 2002

- [7] **KAKALORUM** (2002) 12'37

Stockholms Saxofonkvartett och Kakalorum-ensemblen från Norrtälje Musikskola

Rikskonserters beställningsverk

Inspelad i Norrtälje kyrka 5 oktober 2002

- [8] **$\sigma_w \sin^2 \approx 0.24$ eller HALVA SANNINGEN OM UNIVERSUM** (1991) 3'38

Jonas Augustsson, flöjt

Inspelad i studio 3, Radiohuset i Stockholm, 4 november 2002

- [9-12] **KONSERT FÖR VIRTUOS ORKESTER** (1995-96) 12'22

[9] -Prologue (Insvängning. Koncentration.); 2'35

[10] -I. Nderejé balendoró (Animato, leggiero e ritmico); 4'13

[11] -II. Kontrapunkt (Adagio raccolto); 2'11

[12] -III. Do what they told you; Epilog 3'21

Stockholms Läns Blåsarsymfoniker

Hans Åkesson, dirigent

Inspelad i studio 3, Radiohuset i Stockholm, 3 maj 2002

Producerad av Mats Möller.

Inspelad av Orving Hellebro, **ORVOX**[1-4, 6, 9-12] och Sforzando produktion [5, 7, 8].

Redigerad och mastrerad av Sforzando produktion.

Formgivning omslag och inlay av Anna Andrén, AnnaGrafik.

Grafisk utformning texthäfte av Sforzando produktion.

Foton av Tomas Jönsson (omslag och inlay), Anna Andrén (texthäftets sista sida), Orving och Viktor Hellebro (texthäftet, sidorna 5, 8, 10), Mats Möller (texthäftet, sidorna 2, 3, 4, 11).

Texter av Anders Brätén och Martin Q Larsson.

Konsert för engelskt horn och klarinettsextett och Saxparty 1.3 är publicerade av Edition Reimers, (www.editionreimers.se, info@editionreimers.se). Övriga verk är tillgängliga genom Svensk Musik (www.mic.stim.se), Box 27327, SE-102 54 STOCKHOLM.

Produktionen är ett samarbete mellan SFZ records, Stockholms Läns Blåsarsymfoniker (www.blasarsymfoniker.nu), Stockholms Saxofonkvartett (www.stockholmsax.com) och Norrtälje Musikskola, och är producerad med stöd av Statens kulturråd (www.kur.se).

Tack till Norrtälje-Malsta församling (för möjligheten att spela in "Kakalorum" i Norrtälje kyrka, Eva Rosén Lundqvist (för samordning och inspiration av Kakalorum-ensemblen), Anna Andrén (för arbete med omslaget och för användande av fotot av Martin Q), Tomas Jönsson (för användande av fotot av Martin Q), Agneta Gussander and Peter Berg (för korrekturläsning av den engelska texten), Electronic Arts (för tillstånd att använda ljudet från F-18).

CD SFZ 1003 [p]&[c] SFZ records/Sforzando produktion 2003. DDD. Total tid 52'04.

Internet: www.sfzrecords.com, e-post office@sfzrecords.com.